

Pinksteren 2014 – De Geest geeft Vrijheid.

Orde van dienst:

Welkom en mededelingen.

Zingen:

“Veni sancte Spiritus” (Taizé)

GK 102b: 1, 2

Votum en zegengroet

GK 103: 1, 2, 4, 5

Wet

Psalm 51: 5

Gebed

Voor de kinderen: Bruggenhoofd.

GK 28

Lezen: Handelingen 2: 1-11

Galaten 5: 13-6: 5

Zingen: “Daal Liefdesvuur, daal neer”.

Tekst: Galaten 5: 13

Preek

NLB 686 De Geest des Heren heeft...”

Gebed

Collecte: tijdens de collecte “De wind steekt op” van Sela door de cantorij.

“Woon in ons midden Heilige Geest” E&R 314

Zegen.

Voor de kinderen: Bruggenhoofd.

Heilige Geest vandaag. Bruggenhoofd.

Wat is dat?

Deze week: op 6 juni de invasie in Normandië herdacht.

In 2^e wereldoorlog: Hitler had veel macht in Europa. Met zijn legers veel landen binnengevallen en bezet. Hij wilde eigenlijk een groot Germaans rijk.

Maar zijn rijk was een rijk vol kwaad. Miljoenen mensen zijn gestorven. Niet alleen veel joodse mensen, maar ook zigeuners, gehandicapte mensen en veel onschuldige mensen bij bombardementen en in vreselijke concentratiekampen.

Op 6 juni 1944 zijn de legers van Amerika, Canada en Engeland Frankrijk binnengevallen.

Het was een vreselijke strijd. Duizenden soldaten stierven op het strand.

De Duitse troepen vochten heel hard terug. Maar gelukkig konden ze geen standhouden: het leger van de Amerikanen, Canadezen en Engelsen vocht hard terug en won: na een paar dagen hadden zij een stukje van Normandië in Frankrijk veroverd.

Een klein stukje nog maar.

Maar zo kunnen soldaten verder vechten voor onze vrijheid.

Ze kunnen schepen vol eten en wapens aan land zetten.

Begon heel klein, maar het werd de bevrijding van de wereld.

Heilige Geest is een Bruggenhoofd: in het hart van de mens.

Het lijkt heel klein, maar het wordt de bevrijding van de wereld van alle kwaad!

Voor de tekst:

De preek gaat over vrijheid.

En dat je pas echt vrij bent als je in God gelooft. Als je Jezus wilt volgen.

Als je naar de kerk gaat. De Geest geeft je vrijheid.

Dat lijkt vreemd.

Want mensen denken vaak: "Je bent pas echt vrij als je niet in God gelooft en als je niet naar de kerk gaat".

Daar gaat de preek over: over vrijheid. Wat is vrijheid en wanneer ben je eigenlijk echt vrij?

Preek:

Wat is voor een Nederlander het allerbelangrijkste? Wat denkt u?

Geld? Gezondheid? Mooie carrière? Koffie?

Ik denk vooral vrijheid. Nederlanders willen vrij zijn.

Vrij om te doen wat jij wilt. Vrij om te leven zoals jij dat wilt.

Vrij om te kunnen zeggen wat je wilt.

Daarom is gevangenisstraf zo'n zware straf: je zit tussen vier harde muren en je kunt geen kant op. Buiten schijnt de zon. Buiten hoor je kinderen spelen.

Maar jij zit vast.

Anderen maken uit wanneer je eet of slaapt en wanneer je mag bellen.

Daarom kijken mensen ook met gepast wantrouwen naar geloof en kerk: daar vertelt een dominee hoe je moet leven en wat je moet vinden. Je raakt je vrijheid kwijt!

Vrijheid is belangrijk. We vieren ieder jaar Bevrijdingsdag op 5 mei: we zijn vrij!! In de grote steden onderstrepen grote bevrijdingsfestivals onze blijdschap met veel bier en bassen.

Alleen: wanneer ben je vrij?

Als je alles mag zeggen wat je wilt?

Maar: als je anderen daarmee pijn doet, afbreekt?

Is vrijheid dat je alles mag doen wat je wilt?

Maar als je andere mensen daarmee beschadigt? Misbruikt?

Is vrijheid, dat je mag drinken wat je wilt?

Maar als je daarmee je hersenen, je lichaam, beschadigt?

Ik weet het nog goed. Op de Dam. Bij dodenherdenking. Een paar jaar geleden.

Er werden kransen gelegd.

De dam stond vol met mensen. Om precies 8 uur is er twee minuten stilte.

En toen, opeens, klonk er een verscheurende schreeuw.

Mensen schrokken. Gingen lopen. Vielen. Werden vertrapt. Bloedden.

Eén man. Één schreeuw. En de angst verdrijft de saamhorigheid.

We hebben een "dichter des vaderlands". Dat was toen Ramsey Nasr, die daar een mooi gedicht op maakte: Dia.

**Een mooie dag om stilte te verscheuren
Oud-strijders staan te beven aan de kant
De blikken op zwart-wit – en het gebeurt.
Gewoon omdat het kan. Omdat één man.**

**Het is de wet in Nederland. Bij ons
moet alles vroeg of laat een keer gebeuren
dus dan ook dit. Elkeen zoekt naar het licht
als hamsters in een bak met open deuren.**

**Ik heb vandaag mijn oorlogsland herdacht
en struikel voort in volle ongeremdheid
zozeer bevrijd, dat ik een kind vertrap.**

**Vlak voor mijn voeten valt een hoogbejaarde
in zijn soldatenpak. Hij huilt. Ik kijk.
Waar alles mag, is ieder vogelvrij.**

'Waar alles mag is ieder vogelvrij'.

En dat is precies wat Paulus schrijft aan de christenen in Galatië: **“Broers en zussen, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in de liefde”**.

1. In de bijbel gaat het heel vaak over vrijheid.

dia

Over bevrijding.

In het hart van de geschiedenis ligt de bevrijding uit Egypte.

De Hebreeën, Abrahams kinderen, moesten in een vreemd land stenen maken en steden bouwen. Werken als slaven in de brandende zon. Afgebeeld. Jongetjes werden in de Nijl geworpen. Want dit slavenvolk moest sterven.

Toen heeft God dit volk uit Egypte bevrijd en een nieuw land gegeven.

Het gaat in de Bijbel heel vaak over vrijheid. Bevrijding.

Wat voor vrijheid ontvang je dan?

Want voor ons is vrijheid vaak, dat je alles mag.

Van de week stond er nog een artikel in de krant over jongeren op vakantie. Honderden jongeren trokken in de zomer naar Renesse in Zeeland. Al jaren gaan er heel wat “wilde verhalen” rond. Over drinken, versieren en uit je dak gaan.

Maar nu zijn er nieuwe regels in Renesse gekomen: geen drank onder de 18.

En nu trekken jongeren massaal naar Spanje. Daar mag je wel drinken tot je er bij neer valt.

Voor de Bijbel is dat geen vrijheid, maar slavernij.

Want er is een **groot verschil tussen zo vrij als een vogel en vogelvrij**.

Dia.

Dat zie je ook mooi terug als je naar de vogels kijkt.

In de bijbel is de arend het beeld van vrijheid. Op zijn sterke vleugels zweeft hij hoog in de lucht. Hij duikt naar beneden. Stijgt weer op. Tot ver boven de wolken, waar de zon altijd schijnt. Niemand houdt de sterke arend tegen. Hij kan overal komen.

Maar is hij ook echt helemaal vrij?

Nee.

Want een arend moet ook adem halen. Moet eten en drinken.

Heeft de warmte van de zon nodig.

Laat zich dragen door de wind.

In het leven van een arend zijn er twee krachten.

De kracht van zijn vleugels, die hem omhoog stuwten.

Maar ook de kracht van de zwaartekracht, die hem naar beneden trekt.

Zonder zijn vleugels stort hij neer en sterft hij..

Zijn vrijheid schuilt in de kracht van zijn vleugels. Met zijn vleugels overwint hij de zwaartekracht. Zelfs een vogel is dus nooit vogelvrij!

Zo zijn er ook in het leven van een mens twee krachten.

Een kracht, die jou omhoog wil stuwten naar God toe. Naar echte vrijheid.

En een kracht, die jou naar beneden trekt. Naar schijnvrijheid.

Paulus tekent deze beide krachten.

2. Eerst noemt hij een hele lijst van **krachten, die jou naar beneden trekken**.

Die jou gevangen zetten.

Het zijn krachten, die allemaal gaan over het bevredigen van je eigen begeerten.

Het vullen van de leegte in je leven.

dia.

Hij noemt ontucht, zedeloosheid en losbandigheid, afgoderij en toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie, en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, afgunst, vreet- en zuippartijen....

Hierbij draait alles om mij zelf.

Maar met al deze begeerten doen we anderen pijn.

Zoals ontucht, zedeloosheid en losbandigheid.
Allemaal seksuele zonden.
En het moet allemaal kunnen.
Maar iedereen voelt dat dat niet kan.
Want welke meisje wil dat haar vriend met een ander naar bed gaat?
Wie vindt het goed, dat kinderen misbruikt worden?

Ook bij afgoderij en toverij draait het allemaal om jezelf.
Afgoderij betekent, dat jij je eigen afgoden bedenkt.
Afgoden, die jou moeten dienen.
En door toverij probeer je hen te dwingen om de dingen te geven, die jij wilt.

En bij jaloezie, ruzie, rivaliteit, draait het allemaal om jouw ego.
Om jouw trots en status.
Maar het breekt de banden met anderen en maakt je eenzaam.
Je kunt een leven lang gevangen zitten tussen muren van wrok.

Ten slotte vreet- en zuipfeesten: het lijkt mooi en stoer, maar drank maakt meer kapot, dan je lief is. De band met je man of vrouw. Met je kinderen. Met je jezelf.

Allemaal krachten, die het leven verstikken. Die jou en anderen pijn doen.
Naar beneden trekken. Waar alles mag, is ieder vogelvrij.
Maar het maakt wel erg eenzaam.

3. Daarna noemt Paulus de “**vrucht van de Geest**”. Vrucht.

Het gaat dus om iets heel moois. Om wat het leven gezond maakt. Vruchten geven vitamines. Vruchten zijn mooi.

En al deze vruchten geven anderen ook heel veel vreugde.

Dia

Kijk maar: liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.

Liefde: dat is hier niet alleen maar de verliefdheid, maar vooral de liefde, die openstaat voor anderen. Voor wat anderen nodig hebben. liefde die geeft. Die offers wil brengen.

Vreugde: dat is dat je blij bent met wat je hebt. Wij kijken vaak vooral naar wat we niet hebben. Wat we hebben is zo snel gewoon. Verwonder je je nog over de liefde van je man of vrouw?

Vrede: dat is dat je vrede in je leven hebt. Een diepe rust. Vrede vooral met God. en daarmee verdwijnt de angst uit je leven.

Geduld: dat is een hart, dat niet snel kwaad wordt. Een hart dat steeds maar verwijt. Steeds weer wrok en wraak en pijnlijke opmerkingen. Het is een hart dat vergeeft.

Vriendelijkheid: dat staat hier tegenover jaloesie. Vriendelijkheid is dus niet, dat je altijd vrolijk naar iedereen zwaait en glimlacht. Ook al is dat niet slecht.

Het gaat dieper: het betekent, dat je royaal bent. Dat je een ander zijn geluk gunt. Dat je echt blij bent, als het met anderen goed gaat.

Goedheid: je bent integer, eerlijk. Een man uit één stuk. Je bent thuis en op je werk en in de kerk altijd dezelfde. Je doet je niet beter voor dan je bent.

Geloof: je geeft mensen vertrouwen. En je bent zelf trouw. Je hebt geen dubbele agenda.

Zachtmoedigheid: je bent mild. Je veroordeelt niet te snel.

Zelfbeheersing: Je laat je niet snel kwaad maken. Je slaat niet steeds terug. Het mag ook anders gaan, dan jij steeds wilt.

Dit is allemaal vrucht van de Geest.

Het groeit dus niet vanzelf in je hart.

Het zijn vruchten, eigenschappen, die van buiten komen. Ze moeten groeien.

Vrucht van de Geest.
De Geest van Jezus Christus.

4. Mensen verlangen naar vrijheid.
Maar wat is vrijheid?
Kijk nog eens naar de arend: hoe vliegt hij eigenlijk?
Hoe komt hij zo hoog?
Omdat hij zich laat dragen door de wind.
De arend is geen vogel, die hard met zijn vleugels slaat om steeds hoger te klimmen.
De arend wacht op de wind.
Een arend zoekt de thermiek op. Opstijgende warme lucht.
Hij slaat zijn vleugels uit, springt van zijn rots en laat zich dragen.
Uren zweeft hij rond zonder moe te worden.

En dat is een christen.
Die laat zich dragen. Door God.
Zonder God word je zomaar een angstig klapwiekende vogel.
Je moet het helemaal zelf doen.
Je bent je hele leven druk met jezelf waardevol maken.
Je wilt iets betekenen. Je wilt indruk maken op mensen. Aanzien.
Je zoekt je geluk in hard werken en geld verdienen.
Je moet jezelf gelukkig maken.
Een slaaf van je ego.

Maar als je God gevonden hebt, zijn liefde, zijn beloften, dan besef je: ik hoef het niet zelf te doen. Ik kan mij laten dragen. Ik ben geliefd. Ik ben waardevol.
En straks komt het paradijs.
Je hoeft alleen maar je vleugels uit te slaan en te geloven, dat de thermiek van Gods liefde je draagt.

Jesaja schrijft: "...wie hoopt op de HEER krijgt nieuwe kracht:
hij slaat zijn vleugels uit als een adelaar;
hij loopt, maar wordt niet moe,
hij rent, maar raakt niet uitgeput".

5 Tenslotte: de vrijheid gaat nog dieper.
Want we hadden het over die twee krachten.
Een kracht naar beneden, de zwaartekracht van de zonde.
Een kracht omhoog: de thermiek van Gods liefde.
Maar zelfs hier laat de almachtige God ons kiezen.
Wat wil je: slaaf van je begeerten of vrij kind van God, dat de mooiste vruchten draagt?
Wat wil je.
Hij dwingt je niet.
Niet door een sterke engel met een vlammend zwaard.
Hij dringt zich niet aan je op.
Je mag kiezen.
Hoe komt dat?
Omdat het om liefde gaat, vertrouwen.
En liefde kun je niet dwingen.
Op liefde mag je alleen maar hopen.

Amen.